

Populärvetenskaplig sammanfattning

Projekttitel: "Kontroll av sjukdomsfrihet från PRRS"

Som ett av få länder i världen är Sverige fritt från den förlustbringande och djurhälsoförsämrande grissjukdomen PRRS. Om PRRS skulle etablera sig i den svenska grispopulationen visar all erfarenhet att stora djurhälsoproblem och medföljande kostnader för produktionsförluster skulle uppstå. Sjukdomen skulle också få en samhällsekonomisk effekt genom inverkan på exempelvis kött- och charkindustrin.

Genom Gård & Djurhälsans (G&D) övervakning av PRRS kan Sverige snabbt identifiera eventuell introduktion av smittämnet och därigenom minimera kostnader för bekämpning. Vi kan också fortlöpande dokumentera att Sverige är fritt från PRRS. I samband med övervakningen sker kontinuerligt en informations- och kunskapsförmedling riktad till djurägare och andra aktörer inom grisenäringen.

Livdjursbesättningar och suggpoolernas centralenheter har PRRS-testas genom blodprovstagning två gånger under året. Det är speciellt viktigt eftersom djurflöden från dessa typer av besättningar kan utgöra en särskild risk vid eventuell smitta. Förutom dessa kontrollprovtagningar kan ytterligare PRRS-undersökningar göras i bruksbesättningar där PRRS inte säkert kan uteslutas i samband med ett sjukdomsutbrott.

Prover har även tagits i samband med slakt av grisar vid samtliga större slakterier i Sverige. Alla prover som analyserats under 2015 har varit negativa avseende PRRS.

PRRS-övervakningen är mer än provtagningar. I vårt fältarbete har vi under året varit uppmärksamma på grisarnas fertilitets- och grisionsresultat, men även andra hälsoparametrar så som luftvägslidanden. Vid avvikelser har vi utfört kliniska undersökningar kombinerat med relevanta obduktioner och provtagningar för att ställa diagnos och utesluta PRRS.

Information om smittskydd och sjukdomssymtom vid PRRS är ständigt aktuellt. Förmedling av denna kunskap måste nå ut till all personal inom grisuppfödningen. G&D har tagit fram en broschyr "Behåll Svensk grisuppfödning PRRS fri". Skriften är riktad till djurägare och den beskriver de vanligaste symtomen vid PRRS samt de viktigaste smittvägarna. Information om hur vi bäst skyddar oss mot sjukdomen beskrivs också. Broschyren har delats ut i olika sammanhang. Innehållet har presenterats och förmedlats vid besättningsbesök, på olika utställningar/mässor och olika möten för grisproducenter.

Sverige har genom PRRS-programmet utformning en effektiv övervakning av PRRS. Det har vi genom kombinationen av slakteriprovtagning och fältövervakning, baserad inte bara på provtagning i nyckelbesättningar, utan också på kliniska symtom och fertilitetsparametrar, kompletterad med en organiserad informationsförmedling om PRRS. G&D:s bedömning är att svensk grisuppfödning har en hög medvetandegrad om PRRS, hela vägen från enskild djurägare till övrig grisenäring.